

Kommunens etiske retningslinjer

<https://www.trondheim.kommune.no/tema/politikk-og-planer/styrer-rad-og-utvalg/reglement-og-retningslinjer/etiske-retningslinjer/>

Etiske retningslinjer

Hva mener dere er forskjell på retningslinjer og regler?

Snubletråder

Etiske dilemmaer ligger som snubletråder i hverdagen.

Den beste måten å oppdage dem på er åpenhet om hvordan vi handler og hvorfor vi handler som vi gjør, og tester handlingene opp mot etikken vår.

Handlingene våre er både kulturelt og individuelt betinget.

Det kan finnes organisasjonskulturer som har en atferd som avviker fra etiske retningslinjer (vi ser det ikke selv, sedvane, historie).

Det kan finnes enkeltpersoner som handler i strid med egen kultur og etiske retningslinjer (skjult atferd).

I møte med andre og hverandre

- Vår atferd og holdninger danner grunnlaget for innbyggernes tillit til kommunen.
- Vi behandler brukere, kolleger og andre vi kommer i kontakt med gjennom arbeid eller arbeidsrelaterte aktiviteter, med høflighet og respekt. Vi er åpne og tydelige, samt bidrar til gode løsninger. Vi opptrer på en måte som ikke krenker menneskeverdet og tar aktivt avstand fra enhver uetisk praksis.
- Vi lytter til innbyggernes interesser og sikrer likebehandling.
- Vi opptrer med et godt skjønn i sosiale medier.

Mulige snubletråder?

Åpenhet

- Vi unngår å komme i situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og egne interesser. Dette gjelder også forhold som ikke direkte rammes av inhabilitetsbestemmelsene i lovgivningen.
- Dersom spesielle personlige interesser likevel kan påvirke avgjørelsen i en sak du har faglig ansvar for, eller for øvrig deltar i saksbehandlingen eller forberedende saksbehandling i, skal du ta dette opp med overordnet.
- Folkevalgte og ansatte oppfordres til å registrere opplysninger om styreverv/ økonomiske interesser i Styrevervregisteret.

Mulige snubletråder?

Forvaltning av samfunnets fellesmidler, herunder kommunens ressurser

- Vi forvalter fellesskapets midler på vegne av alle innbyggerne i kommunen. Kommunens ressurser ivaretas på den mest hensiktsmessige og rasjonelle måte.
- Vi skal ikke bruke kommunes eiendeler privat eller tilegne oss personlige fordeler av kommunens ressurser.

Mulige snubletråder?

Integritet og omdømme

a) Moderate former for gjestfrihet og representasjon hører med i samarbeidsforhold og informasjonsutveksling. Graden av slik oppmerksomhet må imidlertid ikke utvikles slik at den kan påvirke beslutningsprosesser eller kan gi andre saklig grunn til å tro det.

Mulige snubletråder?

b) Ansattes reise-, opphold og kurskostnader i faglig sammenheng kan bare dekkes av kommunen selv, en annen kommune, staten, kommunenes sentralforbund (KS), fagforening o.l. Reiser og opphold skal i alle tilfeller avklares med nærmeste overordnede i forkant.

Integritet og omdømme forts

- Folkevalgte orienterer ordfører rutinemessig i forkant om reiser som dekkes av andre enn kommunen, en annen kommune, staten, kommunenes sentralforbund (KS), eget politiske parti o.l. Unntatt fra dette er kostnadsdekning i forbindelse med oppdrag som naturlig følger av vervet. Ordføreren orienterer formannskapet om slike saker. Folkevalgte som er i tvil om reiseutgiftene kan dekkes av andre kan få saken fremlagt for formannskapet for beslutning.
- Ordfører og kommunedirektør kan beslutte unntak fra hovedregelen for eget vedkommende, men skal da i etterkant orientere formannskapet om dette.
- Folkevalgte og ansatte skal ikke akseptere fritidsreiser betalt av bedrifter, organisasjoner o.l. som han/hun på vegne av kommunen har kontakt med.

Bekjempelse og forebygging av korrupsjon

a) Gaver kan bevisst eller ubevisst skape en form for lojalitet, uansett størrelse. Vi unngår personlige fordeler som kan påvirke saksforberedelser eller vedtak eller utøvelse av tjenester, eller kan gi andre saklig grunn til å tro dette. Dette gjelder alle typer fordeler som gaver, personlige rabatter og lignende. Dette gjelder likevel ikke oppmerksomhet i form av konfekt, blomster o.l.

b) Ved tilbud om gaver som har et omfang som går ut over kommunens retningslinjer, skal nærmeste overordnet kontaktes. Slike gaver returneres avsenderen sammen med et brev som redegjør for kommunens regler om dette. Kopi av returbrevet sendes Kommunerevisjonen.

Straffelovens definisjon (§ 276a)

For korrupsjon straffes den som for seg eller andre krever, mottar eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning stilling, verv eller oppdrag eller gir eller tilbyr noen en utilbørlig fordel i anledning av stilling, verv eller oppdrag

Byggesøknader i Drammen-saken

En overarkitekt og saksbehandler (A) ved byggesaksavdelingen i Drammen kommune hadde mottatt til sammen 1 312 500 kroner fra 30 tiltakshavere, som hadde betalt henne for å få saksbehandlet sine søknader og for å få de tillatelsene de aktuelle søknadene gjaldt. Hun hadde også påført falsk signatur som ansvarshavende søker på 19 av søknadene. Hun ble dømt til fengsel i fem år og seks måneder for 30 tilfeller av grov passiv korrupsjon og 19 tilfeller av dokumentfalsk. En kollega av henne (B) ble dømt til fengsel i to år og seks måneder for medvirkning til korrupsjon. Han hadde formidlet kontakt mellom hovedtiltalte og 15 av tiltakshaverne. Av tiltakshaverne ble et ektepar (C og D) dømt for grov aktiv korrupsjon til fengsel i 6 måneder hver, hvorav 90 dager ble gjort betinget. En annen (K), som hadde betalt for behandling av i alt fem søknader, ble dømt for grov aktiv korrupsjon til fengsel i ett år og ni måneder. Øvrige tiltakshavere fikk enten sine saker henlagt, eller de ble frifunnet i lagmannsretten etter å ha blitt dømt i tingretten.

Tema: Bekjempelse og forebygging av korrupsjon

Fra etiske retningslinjer:

I alle typer kontakt og nettverksbygging er vi bevisst på grensen mot kameraderi, smøring og korrupsjon og beveger oss ikke mot denne grensen. Det er derfor viktig å ha et avklart forhold til hva som menes med å ha "gode relasjoner" til leverandører, forretningspartnere og beslutningstakere.

Forslag til refleksjonsspørsmål:

1. Hvilke saker/prosesser mener dere er mest utsatt for uetisk atferd eller korrupsjon?
2. Hvilke risikoreduserende tiltak kan dere gjøre for å minske risiko for korrupsjon?

Tema: Lobbyisme

1. Hva legger du i lobbyisme? Kjennetegn?
2. Hvilke fallgruver og snubletråder kan du møte i samtale med lobbyister? Eksempler?
3. Hva kan være nyttig sjekkliste å ha i hodet i møte med lobbyister? F.eks
 - Hvilke interesser har lobbyisten?
 - Er det åpenhet rundt disse interessene?
 - Har du vurdert andre interesser opp mot disse?
 - Når er det rimelig å love interessentene noe?
 - Hvordan sikre likebehandling i kontakt med befolkningen?
 - Hvis rådmannen ikke har opplyst saken tilstrekkelig - bør saken sendes tilbake for å få utredet nye opplysninger?
 - Hva kan vi gjøre for å redusere risikoen for utilbørlig påvirkning?
 - Annet?

